

BILAGA TILL VA-TAXA

Avgift för utsläpp av fett till allmän spillvattenledning från livsmedelshanterande yrkesmässig verksamhet

Brukningsavgift enligt va-taxan § 12.1.e

Fett-taxan

Fett-taxan består av två komponenter

Komponent 1 - Fettutsläppsavgift

Tas ut från VA-kunder med livsmedelshanterande yrkesmässig verksamhet som är anslutna till Bollnäs kommuns ledningsnät för spillvatten. Utsläppsavgiften avses motsvara de merkostnader som VA-verket har för hantering av fett som släpps ut i den allmänna spillvattenledningen jämfört med hantering av hushållspillvatten.

Avgiften ska erläggas av VA-kunden, d v s fastighetsägaren.

Fettutsläppsavgiften ska erläggas "per fastighet" och per servisledning.

- Om flera livsmedelsverksamheter finns på en och samma fastighet med en enda servisledning för avlopp så tas fettutsläppsavgift ut endast en gång.
- Om en och samma fastighet har flera servisledningar som var och en ansluter till en eller flera livsmedelsverksamheter så ska fettutsläppsavgiften tas ut från varje servisledning med livsmedelsverksamhet av tillräcklig storlek.

Fettutsläppsavgiften avgränsas till att endast omfatta fastigheter vars verksamhet/er (om flera), tillsammans producerar/tillverkar mer än 25 portioner per dygn¹ eller producerar livsmedel i tillräckligt stor mängd (ton per år) eller brukar ha problem orsakade av fett i avloppet.

Med livsmedelshanterande yrkesmässig verksamhet avses bland annat:

▲ Restaurang	▲ Mottagningskök	▲ Bageri
▲ Gatukök	▲ Personal matsal	▲ Konditori
▲ Pizzeria	▲ Cateringkök	▲ Café Livsmedelsbutik
▲ Salladsbar	▲ Livsmedelsindustri	▲ Lokal med grill-, stek- eller friteringsutrustning
▲ Hamburgerbar	▲ Slakteri	▲ Livsmedelsbutik med tillagning
▲ Storkök	▲ Rökeri	

¹ se vidare kommentar på sidan 4-5

Komponent 2 - Avgift för omhändertagande av fettslam

Denna avgift är endast aktuell för verksamheter som har fettavskiljare installerad. Avgiften tas ut när fettslammet lämnas till Häggesta reningsverk. Verksamhet som önskar lämna fettslam ska teckna avtal med Helsingevatten om detta. Verksamheter som inte tecknar ett avtal ska betala en avgift vid varje tillfälle slam lämnas. Avgiften kan inte tas ut om verksamhetsägaren väljer att lämna sitt fettslam på ett sätt som medför att fettets slutdestination hamnar utanför Helsingevattens regi.

Nedanstående tabell anger den avgift Helsingevatten AB tar för att ta emot och behandla fettslam. Priserna gäller kunder som saknar avtal för fettbehandling samt för fastigheter som ej är anslutna till Bollnäs spillvattennät.

Avgiften ska erläggas av VA-kunden, d v s fastighetsägaren. Fettbehandlingsavgiften ska erläggas "per fettavskiljare". Detta innebär att om flera fettavskiljare finns på en och samma fastighet så ska fettbehandlingsavgiften tas ut per tömd fettavskiljare eller per upprättat avtal om tömning av fettavskiljare.

Lagstadgad moms tillkommer på nedan angivna avgifter.

Fettslam $\leq 2 \text{ m}^3/\text{gång}$	Fettslam $> 2 \text{ m}^3/\text{gång}$
1 200 kr/gång	2 400 kr/gång

Komponent 1, definition av kategorier

Fettutsläppstaxan är uppbyggd i fem nivåer med successivt lägre grundavgift. Samtliga kunder placeras initialt i nivå FU2. Denna nivå är avsedd för verksamheter vars avloppsvatten inte har någon form av fettavskiljning. Verksamheter kan därefter sänka sin årskostnad i takt med att verksamheten förbättrar sitt omhändertagande av fett. Det åligger VA-kunden, d v s fastighetsägaren, att bevisa vilken kategori som verksamheten tillhör.

Årsavgiften beräknas med följande formel.

Formeln används vid förbrukning som är lägre än 1000 m³ per år. Övriga verksamheter med förbrukning på 1000 m³ per år eller mer betalar fast grundavgift.

Årsavgift verksamhet: $\left(\frac{\text{Årsförbrukning föregående år}}{1000} \right) * \text{grundavgift} = \text{årsavgift}$

Lagstadgad moms tillkommer på nedan angivna avgifter.

Taxekod	Beskrivning	Grundavgift per år
FU1	Fastighet vars verksamheters utsläpp av fett i oväsentlig grad avviker från hushållsspillvatten.	0 kr/år
FU2	Uppsamlar inte spillfett (t ex frityrolja, grillfett, använt matfett), trots att det förekommer i verksamheten.	17 000 kr/år
FU3	Uppsamlar spillfett och har avtal med fettåtervinningsföretag. Saknar fettavskiljare.	12 000 kr/år
FU40	Uppsamlar spillfett och har avtal med fettåtervinningsföretag samt har fettavskiljare för spillvattnet, men saknar avtal om tömning.	6 000 kr/år
FAL	Tömningsavgift, fettavskiljarens volym < 2m ³	1 200 kr/gång
FAS	Tömningsavgift, fettavskiljarens volym > 2m ³	2 400 kr/gång
FU41	Uppsamlar spillfett och har avtal med fettåtervinningsföretag. Har fettavskiljare för spillvattnet och har avtal om tömning av denna minst 4 ggr per år.	0 kr/år
+		
FA1*	Avtal fettslam-avgift verksamhet	2 000 kr/år
FA2*	Avtal fettslam-avgift verksamhet med över 20 kubik fettslam per år	5 000 kr/år

* Mängden fettslam som lämnas till Häggesta reningsverk totalt på ett år.

Om mängden fettslam är okänd baseras avtalet initialt på en mängd av högst 20 ton/år.

Kommentarer

Fettavskiljare och tömningsavtal

För att fettavskiljare ska fungera på avsett sätt så måste den tömmas regelbundet. En väl underhållen och regelbundet tömd fettavskiljare, dvs en fettavskiljare som töms innan den blir full medför att fastighetens fettutsläpp är minimalt. För att underlätta en regelbunden och driftsäker tömning av fettavskiljaren kan Helsingevatten och fastighetsägaren teckna avtal om att fettavskiljaren ska tömmas minst var 3e månad. Detta avtal ska vara skriftligt.

Avtalet ger Helsingevatten rätt att kontakta valfri entreprenör för att sätta upp schemalagd tömning, var tredje månad eller oftare om driftförhållanden visar att så krävs*. När avtalet ingåtts sätts fettutsläppsavgiften till 0 kr och fettbehandlingsavgiften omvandlas till en fast avgift per år som tas ut på VA-fakturan. De kostnader som entreprenör tar för att tömma fettavskiljaren tillkommer och faktureras av entreprenören.

*Vilken tömningsfrekvens som behövs, bestäms av VA-verket på basis av VA-verkets drifterfarenheter, t ex behov av spolning av ledningen, eller genom lämplig undersökning, exempelvis provtagning eller videoinspektion av ledning.

Undermätare kan ge lägre avgift

Verksamheter som saknar vattenmätare kommer att taxeras med full årsavgift. Detta gäller även fastigheter där förbrukningen överskrider 1000 kubikmeter, trots att köket bara står för en liten del av förbrukningen. Fastigheten har i dessa fall möjlighet att sänka sin årsavgift genom att installera en undermätare på det vatten som blir belastat av fettutsläppet (oftast köket). Därigenom blir det möjligt att få ett mått på den mängd vatten som belastas av fettutsläppet.

Befrielse från fettutsläppsavgift

Om verksamheten kan bevisa att det producerade avloppsvattnet har samma fettinnehåll som hushållspillvatten så kan verksamheten bli helt avgiftsbefriad. Helsingevatten förbehåller sig rätten att återigen belägga fastigheten med fettutsläppsavgift om det visar sig att verksamheten ändå orsakar problem med fett i avloppet.

Följande kriterier ska vara uppfyllda för att bli befriad från fettavgift

- ⤴ Verksamheten ska ha en årsförbrukning som är mindre än 200 m³ per år.
- ⤴ Verksamheten ska samla upp allt fett/olja på annat sätt än att leda det till avloppet.
- ⤴ Före diskning ska man grov rengöra smutsig utrustning, porslin mm på ett sådant sätt att avlägsnat fett inte hamnar i avloppet. Exempelvis genom torkning med papper som sedan kastas i soporna.

Version	1	
Giltig fr o m:	2016-01-01	Sida 5/5

Kommentarer

Gällande hantering av fastigheter med flera livsmedelsverksamheter eller flera servisledningar. Vissa fastigheter är väldigt stora och kan ha flera servisledningar eller har flera olika livsmedelsverksamheter, eller båda.

Exempel 1.

Fastigheter kan ha flera livsmedelsverksamheter vilka är anslutna via varsin servisledning. Varje servisledning kan då jämföras med en lite mindre fastighet med bara en verksamhet och en servisledning. Eftersom syftet med taxan är att ersätta VA-kollektivet för den olägenhet verksamheten medför så ska fettutsläppsavgift gälla per servisledning där livsmedelsverksamhet av tillräcklig storlek finns ansluten.

Exempel 2

Fastigheten har flera livsmedelsverksamheter, men bara en servisledning. Fettutsläppsavgift behöver inte betalas per livsmedelsverksamhet. Däremot ska fastigheten betala fettutsläppsavgift om livsmedelsverksamheternas sammanlagda produktion bedöms utgöra mer än 25 portioner per dygn, även om verksamheterna var för sig producerar mindre än 25 portioner per dygn. Fastigheten betalar aldrig mer än en fettutsläppsavgift per servisledning.

Exempel 3

Avgift för fettavskiljare på fastighet med flera servisledningar. Fettavskiljare ska så långt det är möjligt installeras på livsmedelsverksamheter. Detta innebär att varje servisledning med livsmedelsverksamhet bör ha en fettavskiljare installerad. Fettbehandlingsavgift betalas per fettavskiljare, om flera livsmedelsverksamheter är kopplade till en och samma fettavskiljare så betalas bara för en fettavskiljare.

Motivering till nedre gräns för fett-taxa

Enligt ABVA ska i princip alla livsmedelsverksamheter ha en fettavskiljare. Detta betyder att sådana verksamheter anses ha ett så pass högt fettutsläpp att vattnet inte anses som normalt avloppspillvatten.

Man kan då fråga sig hur mycket fett som krävs för att vattnet ska klassas som icke normalt avloppspillvatten, dvs när avviker det från normalt hushållspillvatten med avseende på fetthinnehåll.

Ett vanligt hushållspillvatten skulle sägas vara jämställt med det vatten en normalfamilj producerar under ett dygn, dvs spillvatten för två vuxna och tre barn. Med frukost, lunch och middag innebär det ca 15 portioner per dygn. Tillagning och diskning av 15 portioner per dygn skulle alltså kunna ses som en nedre gräns vid tillämpning av fettutsläppstaxa. Denna gräns ligger dock nära hushållspillvatten och vissa hushåll har kanske högre utsläpp än 15 portioner per dygn.

För att hålla ett visst avstånd mellan antalet portioner i ett normalhushåll och antal portioner där fett-taxa är ett krav bedöms att produktion/tillagning av 25 portioner per dygn kan utgöra en gräns för när avloppsvattnet börjar avvika från normalhushållet och fett-taxa bör införas.

Denna gräns sammanfaller med Samhällsbyggnadskontorets nedre gräns för besiktning av livsmedelsproducenter. För att underlätta arbetet med taxan kommer Samhällsbyggnadskontorets gräns att användas. Vissa undantag kan förekomma där så är motiverat.

Undantagsregler

FU01: I denna kategori placeras fastigheter med verksamheter som serverar färre än 25 portioner per dygn och inte har fettavskiljare installerad. Här placeras även verksamheter där livsmedelstillverkning upphört, men det bedöms som sannolikt att livsmedelsverksamhet kan komma att återupptas eftersom lokalerna är anpassade för sådan verksamhet.

FU41: I denna kategori placeras fastigheter som har fettavskiljare installerad, men där verksamheten inte medför något fettutsläpp, t ex på grund av att verksamheten är nedlagd eller serverar färre än 25 portioner per dygn eller att fastigheten inte är ansluten till det kommunala avloppsnätet. Fettutsläppsavgiften blir härigenom 0 kr/år samtidigt som taxan FU41 indikerar att fettavskiljare finns installerad.